

BEREGI ÚJSÁG

POLITIKAI HETILAP, EGYEI ÉS TÁRSADALMI KÖZLÖNY.

Kiadja a szerkesztőség.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Beregszász, Árpád-utca 5. szám

Felelős szerkesztő:
Dr. Bálint Jenő

Szerkesztő:
dr. Balkányi Aurél

Előfizetési ár:
Egész évre 8 kor. Kiszégek részére 5 kor. Egyes szám ára 20
Hirdetési díjak: megállapodás szerint.

A nemzetiségek és a választási törvényjavaslat.

Minél alaposabban tanulmányozza az ember a választási törvényjavaslatot, annál inkább arra a meggyőződésre kell jutni, hogy a legvadabb nemzetiségi teljesen meglehet azzal elégedve és ha mégis népgyűléseznek és a törvényjavaslat dispositiója ellen dörögnek azt azon tudatban teszik, hogy a közügyemet eltereljük, mert méltan attól kell tartaniok, hogy a magyar közvélemény tudatára ébred annak, miszerint épen a a nemzetiségek annyi előnyben részesülnek és nemzetellenes aspirációknak oly tág tere nyílik, hogy a javaslatban biztosított jogaik korlátozását féltik. Ezért van a lárma, a sablonos táviratozás Őfelségének és a pluralitás elleni harc, pedig lelkük mélyébe megvannak győződve, hogy a törvényjavaslat vágyaikat és óhajaikat messze túlhaladja és nem is reménylették, hogy a magyar öngyilkossági politikáját velük szemben ily messzire fogja kiterjeszteni.

A mi vezető államférfiaink még mindig abban a naiv hitben élnek, hogy a nemzetiségeket ki lehet békiteni és politikai jogok nyújtásával jó barátokká tehetjük őket. Hiu ábránd egyrésztől és a viszonyok teljes félreismerése, másrésztől mert kibékülhetünk az osztrákkal, megegyezésre juthatunk ezekkel sok minden kérdésben de a nemzetiségekkel hogy kibékülhessünk, hogy ők minden utógondolat nélkül a magyar államiság hű fiai legyenek, teljesen ki van zárva.

Minden gondolkozásuk, minden cselekedetük arra irányul, hogy okvetetlenkedjenek és a magyar állam consolidatiója ellen akadályokat gördítsenek. Láttuk ezt a nemzeti ellentállás idejében a midőn testestül lelkestül hivei valának a darabontoknak és szives készséggel ajánlották fel szolgáltatukat ennek a gaz társaságnak, mert úgy vélték, hogy szétrobbanthatják a magyar nemzeti egységet.

Hogy a törvényjavaslat ily feltűnő módon kedvező a nemzetiségeknek,

azt a feltevést ébreszti a magvarban, hogy a Belügyminiszteriumban a törvényjavaslat készítésekor oly idegen befolyás érvényesült, melynek szárai messze, nagyon messze nyulnak, mert másként teljesen érthetlen, hogy egy tisztán belügyi kérdésben, hol állítólag teljesen szabad rendelkezéssel bírnak és a pactumról kiszivárgott hírek szerint szabad kéz engedtetett, mégis halálos ellenségeinknek oly jogokat adjunk, mely a magyar államiságot alapjában megrendíteni képes.

Mi a nemzetiségekkel szemben 40 év óta. ásatag nagy lelkűséggel vagyunk és a nemzetiségi törvény meghozatala óta nincs is nemzetiségi politikánk. Valamennyi kacérkodott velük, hogy függetlenségi és önállandósági törekvéseink ellen, ütő kártyának használja fel és most hogy a látzat szerint nemzeti kormány terpeszkedik a vörös bársony zsölékben, most hogy a függetlenségi és negyvennyolcas párt a parlamentben absolut többségben van és alkalmuk volt a magyar nemzeti egységet beláthatlan időkre megalapozni, előállanak ezzel a választási törvényjavaslattal, mely a magyar államiság megtagadása.

Kifejezést adtunk annak, hogy ez a törvényjavaslat bizonyos befolyások eredménye. Odaát a lajtántul a keresztény szocialista párt az irányadó. Lueger betolyása mindenható. Ennek a pártnak csak a Gross Östreich az ideálja, melynek természetes akadálya egy egységes magyar nemzeti állam, ennél fogva kézzelfogható, hogy ezt a magyar egységes államot lehetetlenné kell tenni és a nemzetiségeknek oly jogokat adni, mi által consolidációak legalább is kétséges legyen.

Ha úgy visszagondolunk azokra a függetlenségi párti fene gyerekekre, hogy mi mindent nem ígértek. Ha visszagondolunk, hogy miként verték a mellüket, bizony ámulva kell látni, hogy mily szépen lapultak meg és egyáltalában nem is akarnak vissza-

emlékezni, minden alkalomkor tett kijelentésükre és egynek se jut eszébe, a koalíciós kormányt férfias és önérzézetes fellépésükkel észre téríteni és sine qua non-ként kimondani, hogy Magyarországon csak az a választó, ki magyarul írni és olvasni tud és ha épen nagyon beleszerettek a pluralitásba, mondják ki, hogy a magyar írni, olvasni tudónak kettős szavazata van.

A mi képviselőnk úgy mondja, tudja e tekintetben kötelességét, el is várjuk ezt tőle, mert ellenesetben kiverjük a vármegyéből.

Közéletünk.

Ismét és megint a sarlach. Rémitő pusztításokat visz véghez az apró emberkék soraiban. Két hónap alatt 53 haláleset, 53 ártatlan gyermek élete képezi ellenértékét a hatóságok azon indolenciájának, hogy ölbe tett kézzel nézik a járvány fokozatos terjedését s nem tesznek semmit annak megakadályozására.

Az iskolák pedig, ennek a rettenetes nyavalyának melegágyai még most is nyitva vannak. Talán addig akarnak várni míg nem lesz elpusztulni való gyermek?

Ázsia.

Van egy életrevaló egyesületünk, az irodalmi és műpártoló egyesület. Abban nem politizálnak, főügyészt nem választanak, nem kártyáznak, hanem tőlük telhetőleg azon igyekeztek, hogy Beregszászt a kultura terén áthelyezzék Ázsiából Európába. Talán ezért is tudnak olyan kevesen róla.

Ez az egyesület most létezésének észrevehető tanujelét adta. Olyan felolvasó estélyeket fog rendezni, hogy nagy városok is megirigyelnek érte.

Csak attól tartunk, hogy Patay András főispán és Nemes József járásbíró urak kik ezen érdemes egyesület élén állanak, hiábavaló munkát végeznek.

Kell is Beregnek kultura, kell is Beregnek közművelődés!

Ha legalább egy megyebizottsági tagot lehetne azon az estélyen választani, akkor...

De így?

Hagyjuk.

A ruthén akció első tíz éve.

Tíz esztendeje, hogy Darányi földmiv. miniszter az úgynevezett ruthén segélyezési akciót megindította. És mivel az ott lakó nép leginkább állattenyésztéssel és mezőgazdasággal foglalkozik előszeretettel, — a miniszternek első gondja az volt, hogy a népet legelőhöz, földhöz juttassa, a modern gazdálkodásra nevelje, a hitelviszonyokat javítsa.

Ennek a munkásságnak tükré az a jelentés, melyet a hegyvidéki kirendeltség állított össze és juttatott kezünkhöz. Az elért eredmények igazolják azt is, hogy Darányi jól választotta meg a népsegítés eszközeit; jól választotta ki embereit s a jövő feladata most már csak az, hogy azok az intézmények, melyek oly biztató lendülettel kezdték hivatásukat, fejlesszessenek ki az ott lakó nép javára.

Hatvanezer holdnyi az a terület, melyet a hegyvidéki lakosságnak részben örökáron részbenpedigbérlet után nagyobb részben állattenyésztési célra juttattak. Így vált lehetővé, hogy harminchárom község lakossága tízezer darab jószágot legeltet kora tavasztól késő őszig a havasi régiókban és a dus fűvű lejtőkön. Az ősi gazdálkodás a gazdasági nevelés óta nagy változáson ment keresztül: jóformán kicszerűsödött az állatállomány. A degenerált haszonállatok helyett újak, értékesek nevelődnek. A nép gazdasági fejlődésének eredménye, hogy a nép mezőgazdálkodása modern csapásra tért.

Bizonyítja ezt a mezőgazdasági gépek egyre fokozódó elterjedése. Nagy baj azonban hogy a ruthén nép gazdasági hátramaradottságánál fogva és részben megszokásból inkább igavonás céljaira bikaborjut nevel, az üszőborjukat pedig husra értékesíti ahelyett, hogy fölnevelné tenyészjószágoknak. A kirendeltség ösztönző díjakkal, téli tanításokkal és az állami kölcsönökkel szerzett tenyészjószág tulajdonosaival szemben szerződésileg biztosította, hogy az üszőborju a továbbtenyésztés céljaira nevelődik fel, mert az akció sikere azon fordul meg, hogy a Svájcból importált és a már akklimatizálódott fajtisza tenyészmarhák üszőborju ivadékait a továbbtenyésztésnek meg tudják nyerni s azért ezeket a növendékállatokat az állam szokta a tenyésztőktől másfél éves korukban megvenni.

Ilyenkor télen százakra megy a gazdasági tanítások száma s majdnem ennyi a gazdasági háziipari kurzusok száma is. Eddig a nép a téli pihenés alatt rendszerint súlyos adóságokba verte magát, már a múlt évben kétezer családnál többen foglalkoztak rendszeres háziiparral s ebből való jövedelmük százötvenezer koronát tuhaladott. Egy-egy család átlagos keresete a háziipar révén 87 koronára volt, s hogy 87 korona téli időben kicsoda nagy pénz egy ruthén családnak, azt csak azok tudják, kik a népet ott, a Verhovina táján ismerik. A hegyvidéki iparosok ma már a katonaságnak, államvasutaknak, a székesfővárosnak, gyáraknak és magáncégeknek ismert szállítói. A múlt télen csak seprűt 218.482 darabot kötöttek.

A háziipari foglalkozás nagy elterjedésének tudható be az az üdvös eredmény ami a hegyvidéki hitelszövetkezetek mérlegeiben mutatkozik. A százharminc hegyvidéki hitelszövetkezetben ma már 1,233.974 korona takaréket van, az üzletrészek pedig kétmilliónál nagyobb értéket képviselnek. Mind ezt pedig ott, ahol ezelőtt tíz évvel a nép súlyos úzsora karjaiban görnyedezett. A gazdasági fejlődés eredményei különösen és igen

beszédessé szám adatokkal a hitelszövetkezetek mérlegeiben mutatkoznak: míg az akció első évében két szövetkezet alakult, ma százharminc ilyen gazdasági társulás van 28151 taggal. Míg 1893-ban a kölcsönök összege 278 737 korona volt, a rákövetkező év már 1,400.654 koronára növekedett, a múlt esztendőben pedig az öt és félmilliót meghaladta. A hitelszövetkezet keretében pedig mindig alaposan mérlegelték, hogy a kölcsönkérő rentabilis, a maga gazdaságának fejlődésére irányuló kölcsönt akar-e és az illetőt mindig elutasították akkor, ha ez a feltétel fenn nem forgott.

Fentartjuk magunknak kritikai megjegyzésünket legközelebb megtenni, mert mi a viszonyokat nem látjuk oly rózsás színben.

A vörhenyjárvány.

Mindnyájan tudjuk, hogy milyen rettenetes járvány dul Beregszászban. Mindnyájan tudjuk, mindnyájan rettegünk tőle kiknek féltetni valójuk van, s ennek dacára keleti tatalizmussal nézünk a jövőre elé amely valóságos katasztrófához kell, hogy vezessen.

Van olyan nap, hogy 12—13 megbetegedést jelentenek be, a járvány fokozatos erővel terjed, inficiálva van az egész város, az egész megye, egy szülő két nap alatt négy gyermekét temette el, sőt még a felnőttek sem immunisak, mert tudunk olyan esetet, hogy egy 18 éves fiatal ember halt meg vörhenyben.

Halljuk ettől is attól is, hogy bizonyosan tudja miként gyermeke az iskolában kapta még a járványt, tudunk olyan esetet, hogy egy tanító, a kinek családjában vörhenyes beteg volt feljárt tanítani, míg az orvos, ki rájött erre, el nem tiltotta, behurcolják a miáznakat 60—70 iskolás gyermek közé, a kik aztán a szélrózsa minden irányába szétviszik azt és ennek dacára semmi intézkedés.

Az alispánnál megtartott orvosi értekezlet jóformán egyhangulag arra az álláspontra helyezkedett, hogy az iskolák bezárása feltétlenül szükséges kifejtették, hogy ezt a betegséget legjobban az iskola terjeszti, s ennek utána — ez csak természetes — az alispán ur kijelentette, hogy az iskolákat nem zárja be.

Persze az alispán urnak nincsenek gyermekei, ő édes keveset törődik azzal, ha egyik-másik családot gyászba dönt gyermekének elhunytá, de mi Isten és ember előtt felelőssé te szük Beregszász alispánját ezért az indolenciáért, Isten és ember előtt felelőssé tesszük a járvány terjedéseért, amit pedig megakadályozni, utjában feltartóztatni az ő kötelessége volna.

Alispán ur! Az ártatlan gyermekek között nincsenek Barta-pártiak, tegye meg tehát kötelességét. Aki olyan energikus volt egy egyszerű hatalmi kérdésben, legyen olyan energikus akkor is mikor törvény által reárott kötelesség teljesítéséről van szó.

Addig pedig a szülők tegyék meg kötelességüket. Ne küldjék gyermekeiket iskolába. Ezzel tartoznak maguknak és a közérdeknek.

A közönség rovata. Haragszik az alispán.

„... Jegyzőkönyv, mely felvétellett Beregszászban az alispán ur által, amikor M. S. gáti lakos előadja, hogy egy alkalommal (?) a korcsmában volt. Odajött B. P. szintén gáti lakos és azt kérdezte: „hát sógor miért szomorkodik itten?! Azt feleltem: „látom te nem szomorkodol; könnyű is neked, te vagy az erdőgazda. Hallom, hogy megint veszíték a D-féle birtokot; biztosan kaptál egy csomó pénzt.“ Amire B. P. azt felelte: „Kaptam hát, még pedig 1000 koronát; kaphat kend is, csak menjen kérni.“ Azután ittunk. Ugyanezen alkalommal M. S. K. I. gáti lakosok bemondják azt is, hogy a nép azért tart a pappal, mert fenyegeti őket a kölcsön felmondással. Meg is neveznek 3 ilyen egyént, akinek kölcsöne felmondott.“

Az alispán ur ezen korcsmai jelenetről felvett jegyzőkönyvet felküldi a földmiv. ügyi miniszternek, az viszont leadja megvizsgálás végett az „Orsz. Központi Hitelszövetkezetnek.“ Czékus László és Laczy Antal ellenőrök ezt a vizsgálatot e hó 8-án — távollétemben — foganatosítják, amikor is jegyzőkönyvileg megörökítik: 1. azt, hogy az a korcsmai beszéd egyszerű szószátyárkodás, pletyka-beszéd volt, hogy maga M. S. is ilyennek tartotta, csodálkozott rajta, hogy „ebből a haszontalanságból ilyen nagy dolgot csinálnak“; 2. az, hogy a közelebbi évek alatt egyetlen embernek se mondatott fel a kölcsöne. A szövetkezet fenállása (6 év) óta csak egyszer történt ilyen eset, a bank megalakulása után 2 hó múlva, az is azért, mert az illető részvényét nem fizetette. A másik két megnevezett ma is tartozik, tagja a szövetkezetnek,

Az alispán ur jóvoltából 3 év alatt ez az 5-ik vizsgálat volt ellenem. *Vesztegetés* címén — hallgatva akkor is a pletykákra — feljelent az ügyészségnél, amely azonban a vád képviselést nem vállalja, (16516/906.) sőt a vád alaptalanságát el kellett ismerni az alispán urnak is, különben a birtokvételt nem javasolta volna. A múlt évben a megyebizottsági tagok választása után — miután nem sikerült kibuktatni — ismét feljelent az ügyészségnél a „polgárok választó jogosultsága elleni vétségért“, nem gondolva meg, hogy ha lélek szerint kellene erről számolni mind a kettőnknek, az elmarasztalt nem én volnék. A kir. ügyészség 4245/908. sz. a. ezt is beszűnteti.

E két kudarc után, anélkül, hogy azt egyetlen egy jogosult uróeres is kérte volna, vizsgálatot rendel el, mint urbéres elnök ellen. Beszerzi minden banktól az adatot, hogy vajjon nem vettem-e fel több pénzt, mint amennyi a birtokvásárlásra kellett. Tudomásom szerint 332000 korona bevétel—kiadásnál 1 K 52 f. differencia mutatkozott. Se baj! — gondolj magában — ha nem loptam, hát bizonyosan jegyzőkönyvet hamisítottam. Az a vizsgálat még el sem mult már megkezdte a működését: türdön létem alatt hallgatta ki a gáti paraszt embereket arra nézve, hogy mit határoztak ők ezelőtt egy fél évvel, illetve, hogy miként volt stilyizálva egy fél évre terjedő határozati javaslatom. Tudtam, egy keddi napon jönnek a „biztosok“, én pedig csak azért is elmentem előtte való szombaton Koritnicára, nehogy befolyásoljam a népet. Ez ugyan ostobaság volt tőlem, mert a mezei munkából előhívott emberek az

A ruthén akció első tíz éve.

Tíz esztendeje, hogy Darányi földmiv. miniszter az ugynevezett ruthén segélyezési akciót megindította. És mivel az ott lakó nép leginkább állattenyésztéssel és mezőgazdasággal foglalkozik előszeretettel, — a miniszternek első gondolja az volt, hogy a népet legelőhöz, földhöz juttassa, a modern gazdálkodásra nevelje, a hitelviszonyokat javítsa.

Ennek a munkásságnak tükré az a jelentés, melyet a hegyvidéki kirendeltség állított össze és juttatott kezünkhöz. Az elért eredmények igazolják azt is, hogy Darányi jól választotta meg a népsegítés eszközeit; jól választotta ki embereit s a jövő feladata most már csak az, hogy azok az intézmények, melyek oly biztató lendülettel kezdték hivatásukat, fejlesszessék ki az ott lakó nép javára.

Hatvanezer holdnyi az a terület, melyet a hegyvidéki lakosságnak részben örökáron részbenpedigbérlet után nagyobb részben állattenyésztési célra juttattak. Így vált lehetővé, hogy harminchárom község lakossága tízezer darab jószágot legeltet kora tavasztól késő őszig a havasi régiókban és a dus fűvű lejtőkön. Az ősdi gazdálkodás a gazdasági nevelés óta nagy változáson ment keresztül: jóformán kicsérélődött az állatállomány. A degenerált haszonállatok helyett újak, értékesek nevelődnek. A nép gazdasági fejlődésének eredménye, hogy a nép mezőgazdálkodása modern csapásra tért.

Bizonyítja ezt a mezőgazdasági gépek egyre fokozódó elterjedése. Nagy baj azonban hogy a ruthén nép gazdasági hátramaradottságánál fogva és részben megszokásból inkább igavonás céljaira bikaborjut nevel, az üszöborjukat pedig husra értékesíti ahelyett, hogy fölnevelné tenyészjószágoknak. A kirendeltség ösztönző díjakkal, téli tanításokkal és az állami kölcsönökkel szerzett tenyészjószág tulajdonosaival szemben szerződésileg biztosította, hogy az üszöborju a továbbtenyésztés céljaira nevelődik fel, mert az akció sikere azon fordul meg, hogy a Svájból importált és a már akklimatizálódott fajtisza tenyészmarhák üszöborju ivadékaikat a továbbtenyésztésnek meg tudják nyerni s azért ezeket a növendékállatokat az állam szokta a tenyésztőktől másfél éves korukban megvenni.

Ilyenkor télen százakra megy a gazdasági tanítások száma s majdnem ennyi a gazdasági háziipari kurzusok száma is. Eddig a nép a téli pihenés alatt rendszerint súlyos adóságokba verte magát, már a múlt évben kétezer családnál többen foglalkoztak rendszeres háziiparral s ebből való jövedelmük százötvenezer koronát tuhaladott. Egy-egy család átlagos keresete a háziipar révén 87 korona volt, s hogy 87 korona téli időben micsoda nagy pénz egy ruthén családnak, azt csak azok tudják, kik a népet ott a Verhovina táján ismerik. A hegyvidéki iparosok ma már a katonaságnak, államvasutaknak, a székesfővárosnak, gyáraknak és magáncégeknek ismert szállítói. A múlt télen csak seprűt 218.482 darabot kötöttek.

A háziipari foglalkozás nagy elterjedésének tudható be az az üdvös eredmény ami a hegyvidéki hitelszövetkezetek mérlegeiben mutatkozik. A százharminc hegyvidéki hitelszövetkezetben ma már 1,233.974 korona takaréket van, az üzletrészek pedig kétmilliónál nagyobb értéket képviselnek. Mind ezt pedig ott, ahol ezelőtt tíz évvel a nép súlyos úzsora karjaiban görnyedezett. A gazdasági fejlődés eredményei különösen és igen

beszédessé szám adatokkal a hitelszövetkezetek mérlegeiben mutatkoznak: míg az akció első évében két szövetkezet alakult, ma százharminc ilyen gazdasági társulás van 28151 taggal. Míg 1893-ban a kölcsönök összege 278 737 korona volt, a rákövetkező év már 1,400.654 koronára növekedett, a múlt esztendőben pedig az öt és félmilliót meghaladta. A hitelszövetkezet keretében pedig mindig alaposan mérlegelték, hogy a kölcsönkérő rentabilis, a maga gazdaságának fejlődésére irányuló kölcsönt akar-e és az illetőt mindig elutasították akkor, ha ez a feltétel fenn nem forgott.

Fentartjuk magunknak kritikai megjegyzésünket legközelebb megtenni, mert mi a viszonyokat nem látjuk oly rózsás színben.

A vörhenyjárvány.

Mindnyájan tudjuk, hogy milyen rettenetes járvány dul Beregszászban. Mindnyájan tudjuk, mindnyájan rettegünk tőle kiknek féltetni valójuk van, s ennek dacára keleti tatalizmussal nézünk a jövőre, amely valóságos katasztrófához kell, hogy vezessen.

Van olyan nap, hogy 12—13 megbetegedést jelentenek be, a járvány fokozatos erővel terjed, inficiálva van az egész város, az egész megye, egy szülő két nap alatt négy gyermekét temette el, sőt még a felnőttek sem immunisak, mert tudunk olyan esetet, hogy egy 18 éves fiatal ember halt meg vörhenyben.

Halljuk ettől is attól is, hogy bizonyosan tudja miként gyermeke az iskolában kapta még a járványt, tudunk olyan esetet, hogy egy tanító, a kinek családjában vörhenyes beteg volt feljárt tanítani, míg az orvos, ki rájött erre, el nem tiltotta, behurcolják a miázmatkat 60—70 iskolás gyermek közé, a kik aztán a szélrózsa minden irányába szétviszik azt és ennek dacára semmi intézkedés.

Az alispánnál megtartott orvosi értekezlet jóformán egyhangulag arra az álláspontra helyezkedett, hogy az iskolák bezárása feltétlenül szükséges. Kifejtették, hogy ezt a betegséget legjobban az iskola terjeszti, s ennek utána — ez csak természetes — az alispán ur kijelentette, hogy az iskolákat nem zárja be.

Persze az alispán urnak nincsenek gyermekei, ő édes keveset törődik azzal, ha egyik-másik családot gyászba dönt gyermekének elhunytá, de mi Isten és ember előtt felelőssé te szűk Beregmegye alispánját ezért az indolenciáért, Isten es ember előtt felelőssé tesszük a járvány terjedéseért, amit pedig megakadályozni, utjában feltartóztatni az ő kötelessége volna.

Alispán ur! Az ártatlan gyermekek között nincsenek Barta-pártiak, tegye meg tehát kötelességét. Aki olyan energikus volt egy egyszerű hatalmi kérdésben, legyen olyan energikus akkor is mikor törvény által reá rótt kötelesség teljesítéséről van szó.

Addig pedig a szülők tegyék meg kötelességüket. Ne küldjék gyermekeiket iskolába. Ezzel tartoznak maguknak és a közérdeknek.

A közönség rovata. Haragszik az alispán.

„... Jegyzőkönyv, mely felvétellett Beregszászban az alispán ur áltai, amikor M. S. gáti lakos előadja, hogy egy alkalommal (?) a korcsmában volt. Odajött B. P. szintén gáti lakos és azt kérdezte: „hát sógor miért szomorkodik itten?! Azt feleltem: „látom te nem szomorkodol; könnyű is neked, te vagy az erdőgazda. Hallom, hogy megint veszitek a D-féle birtokot; biztosan kaptál egy csomó pénzt.“ Amire B. P. azt felelte: „Kaptam hát, még pedig 1000 koronát; kaphat kend is, csak menjen kérní.“ Azután ittunk. Ugyanezen alkalommal M. S. K. I. gáti lakosok bemondják azt is, hogy a nép azért tart a pappal, mert fenyegeti őket a kölcsön felmondással. Meg is neveznek 3 ilyen egyént, akinek kölcsöne felmondott.“

Az alispán ur ezen korcsmai jelenetről felvett jegyzőkönyvet felküldi a földmiv. ügyi miniszternek, az viszont leadja megvizsgálás végett az „Orsz. Központi Hitelszövetkezetnek.“ Czékus László és Laczy Antal ellenőrök ezt a vizsgálatot e hó 8-án — távollétemben — foganatosítják, amikor is jegyzőkönyvileg megörökítik: 1. azt, hogy az a korcsmai beszéd egyszerű szószátyárkodás, pletyka-beszéd volt, hogy maga M. S. is ilyennek tartotta, csodálkozott rajta, hogy „ebből a haszontalanságból ilyen nagy dolgot csinálnak“; 2. az, hogy a közelebbi évek alatt egyetlen embernek se mondatott fel a kölcsöne. A szövetkezet fenállása (6 év) óta csak egyszer történt ilyen eset, a bank megalakulása után 2 hó múlva, az is azért, mert az illető részvényét nem fizetette. A másik két megnevezett ma is tartozik, tagja a szövetkezetnek,

Az alispán ur jóvoltából 3 év alatt ez az 5-ik vizsgálat volt ellenem. *Vesztegetés* címén — hallgatva akkor is a pletykákra — feljelent az ügyészségnél, amely azonban a vád képviselést nem vállalja, (16516/906.) sőt a vád alaptalanságát el kellett ismerni az alispán urnak is, különben a birtokvételt nem javasolta volna. A múlt évben a megyebizottsági tagok választása után — miután nem sikerült kibuktatni — ismét feljelent az ügyészségnél a „polgárok választó jogosultsága elleni vétségért“, nem gondolva meg, hogy ha lélek szerint kellene erről számolni mind a kettőnknek, az elmarasztalt nem én volnék. A kir. ügyészség 4245/908. sz. a. ezt is beszünteti.

E két kudarc után, anélkül, hogy azt egyetlen egy jogosult urdérés is kérte volna, vizsgálatot rendel el, mint urbéres elnök ellen. Beszerzi minden banktól az adatot, hogy vajjon nem vettem-e fel több pénzt, mint amennyi a birtokvásárlásra kellett. Tudomásom szerint 332000 korona bevétel—kiadásnál 1 K 52 f. differencia mutatkozott. Se baj! — gondolj magában — ha nem loptam, hát bizonyosan jegyzőkönyvet hamisítottam. Az a vizsgálat még el sem mult már megkezdte a másikat: fürdön létem alatt hallgatta ki a gáti paraszt embereket arra nézve, hogy mit határoztak ők ezelőtt egy fél évvel, illetve, hogy miként volt stílizálva egy fél évre terjedő határozati javaslatom. Tudtam, egy keddi napon jönnek a „biztosok“, én pedig csak azért is elmentem előtte való szombaton Koritnicára, nehogy befolyásoljam a népet. Ez ugyan ostobaság volt tőlem, mert a mezei munkából előhívott emberek az

ilyen bölcs kérdésekre: „korlátolt” vagy „korlátlan” volt-e a birtokvétele, meg az olyan argumentumokra, hogy „magoknak a gatyájok sem marad”, letagadták még a születésük napját is.

Párhuzamosan ezzel a dologgal megteszi a lépéseket arra nézve is, hogy nem legyen itt semmiféle befolyásom. Enquette-t (Gulácsi I., Horthy E., Marton Ödön, Simon Endre, a körjegyző és urbéres elnök) tart a felett, hogy miként kellene engem a hitelszövetkezet elnökségétől megfosztani? Az eredménye ennek az a vizsgálat, mely e hó 8-án lett foganatosítva.

Mindezekről az alispán urnak azon nyilatkozatáról, hogy „addig keresget ellenem, míg ki nem kezd”, tudtam és dacára a feleségem sok álmatlan éjszakájának, hallgattam felőle. Ugy gondolkodtam, hogy ez az én személyes ügyem, nem tartozik a világ elé, hogy van független bíróság, az majd igazságot szolgáltat.

Hanem ahoz már, hogy az alispán ur magát blamája, hogy elindul korcsmai pletykákon, azt jegyzőkönyvbe veszi, felületi vele a miniszteriumot, az Orsz. Központi Hitelszövetkezetet, ehez már van közöm mint vármegyei bizottsági tagnak. Ha már Isten különös kegyelméből idő előtt megkapta egyik örökségét, kezébe adatott a hatalom, kötelessége minden olyanra vigyázni, amelylyel a vármegye tekintélyének árthatna, nem adni alkalmat arra, hogy úgy beszéljenek rólunk, mint arról a bizonyos „felvidéki alispánról, aki mindenbe beleüti az orrát, aki „Végelhatározatában” meghagyta egy géptulajdonosnak, hogy gépje csak az esetben használható, ha ellátja elegendő . . . kazánkövel”. (Pesti Napló nov. 8.) Ha annyi kormányzói bölcsesség volna az alispán urban, mint amennyi düh és bosszuállás, hát ezzel a pletykával nem tette volna magát nevetségessé. Ki-ocskíázhatott volna — mint hajdanában — Gátra, szívesen rendelkezésére bocsátottam volna az üzleti könyveket, meggyőződhetett volna rágalmazásról, arról is, hogy a korcsmában csak tréfálkóztak. Ami a fő, mint alispánnak, mint bírónak kötelessége lett volna a másik félt is meghallgatni. Mert így ily alakban az egész nem a közérdeket, hanem a személyes bosszút szolgálja.

Etől a személyes bosszútól pedig én — ennyi vizsgálat és herce-hurca után — ma sem félek, sőt az „időnek teljességében” újabb tápot fogok adni, elmondani *többek között* azt, hogy ha Gáton átlag 243 forintért, közvetlen szomszédságban vesznek egy hold földet, az drága. Ha ennél az egyik eladó nyert 18.000 koronát, emiatt fel kell akasztani az egész községet, kitenni 100.000 korona veszteségnek. Ellenben ha gróf Schönbornnál oly birtokot, amelynek $\frac{1}{3}$ a a mienknél rosszabb, vesznek nem egy holdat, csak 1000 □-ötlet 640 forintért, ez nem drága. Ha Butykay Ferencz nyert egy év alatt 200.000 koronát, herceg Odeschaly egy év alatt 60.000-et, ez nem baj, ezért nem kell senkit felakasztani.

És aztán, hogyan van az, hogy az alispán ur, a szigorú erkölcsbíró, aki a panamákat — igen helyesen — üldözte, szaglálta ott is, ahol nem volt, amikor kedvelt eszméje, az antalóci erdővétel dolgában bemutattak egy közjegyzőileg hitelesített, le is fényképezett, 6000 koronáról szóló panama levelet, hát ezt nem tette ám az ügyészséghez, mai nap is hallgatásban van, sőt —

ennek dacára — fel méltóztatott hívni az egyes községeket a keresztelőre.

Biztosítom róla, hogy a „gáti” nevet nem fogja megkapni, még ha „Rab Ráby” sorsára jutok is.

Ez az alispán ur kedvence regénye.

Sütő Áron, gáti. ref. lelkész.

VEGYES HIREK.

Püspök beiktatás.

Eröss Lajos a tiszántuli református egyházkerület püspökét, kit Dicsőffy Józseffel szemben 74 szótöbbséggel választott meg a kerület, e hó 17-én iktatták ünnepélyesen hivatalába.

16-án az egyházkerületi gyűlés rövid ülésben, törvényesen megválasztott püspöknek mondta ki, az ünnepélyes beiktatás pedig a következő napon a templomban folyt, óriási közönség jelenlétében. Az ország minden részéből eljöttek az ünnepekre a a testvéregyházak kiküldöttei. A gyülekezés a főiskolában volt, honnan csapa os menetben, melyet a főiskolai ifjuság 6 párdúc kacagányos, kuruc ruhás tagja nyitott meg, vonultak a templomba.

A papi diszruhák mellett az egyszerű polgári öltözetek, diszmagyar és katona egyenruha, a különböző vallásfelekezetek öltözetei remek, változatos képet mutattak.

A templomban a főiskolai énekkar egy alkalmi énekének előadása után, az új püspök imát mondott, majd lelépve a szószékről a három legidősebb esperes kezéket fejére tévén, feleskették, Degenfeld gróf átadta az új püspöknek az egyházkerület pecsétjét.

Ezután a püspök alkalmi beszédet tartott, Sütő Kálmán esperes üdvözölt ezután.

A főiskolai énekkar újabb éneke után visszament a gyülekezet a főiskolába, hol a tisztelgések sorát a különböző egyházkerületek képviselői nyitották meg, majd a rómkath., gör. kath. és izr. vallásuk küldöttsége tisztelgett.

Érdekes volt, hogy a debreceni rabbinus héber idézzel kezdett üdvözlésére az új püspök szintén ilyen bekezdésű beszéddel válaszolt.

Mintegy 54 testület tisztelgett, az új püspök tehát ugyanannyi feleletet adott és általános tetszést aratott telpraesett, alkalmazott beszédeivel.

— **Kinevezés.** Friedländer Áron helybeli polgártársunk fiát Fodor Henriket a budapesti tudomány egyetemén f. hó 21-én a matematika, fizika és csillagászat doktorává avatták és 1000 koronás ösztöndíjjal egybekötött gyakorló tanárnak a mintagimnáziumba kinevezték. — Ó felsége a Király György Kálmán nagyszőlősi kir. járásbírói jegyzőt a beregszászi járásbíróshoz albiróvá, az igazságügyminiszter pedig Viszokay Lajos beregszászi törvényszéki joggyakornokot a munkácsi járásbíróshoz jegyzővé nevezte ki.

— **A beregvármegyei irodalmi és műpártoló egyesület igazgató választmánya** e héten ülést tartott, melyen a családi gyász miatt távollevő Patay Andriás elnök helyett Nemes József kir. járásbíró elnökölt. Ezen ülésen határozatba ment, hogy január hónap első csütörtökjéről kezdve minden csütörtökön d. u. $\frac{1}{2}$ órakor a városháza nagytermében zene és szavalattal egybekötött felolvasó estélyeket rendeznek, amelyre a beléptidij egész szezonnra tagoknak 1 korona, nem tagoknak 2 korona, egyes estélyre tagoknak 20 fillér, nem tagoknak 30 fillér, tanulóknak szezongy 1 korona, egyes estélyre szóló jegy 10 fillér. Tekintettel arra, hogy eddig kb. 22

szereplő ígerte meg közreműködését, a felolvasó estélyek igen sikerülteknek ígérkeznek, s azokra szívesen hívjuk fel olvasóink figyelmét.

— **Tűz egy gépházban.** Ungvárról írják: Az ungvári orth. izraelita hitközségnek Dayka Gábor-utcai gőz- és kádfürdőjében e hó 16-án este fél 7 órakor a gépházban tűz ütött ki, amely abból keletkezett, hogy a kazánt nyers petroliummal fűtötték, mely oly erővel égett, hogy pár pillanat alatt a láng a kazánház nyílásán kicsapva, a tetőt is meggyújtotta. A tüzoltók s a kéményseprők a tűz helyén idejében megjelenve, nemcsak a fürdőépületet, hanem a közel fekvő épületeket is megmentették. Az oltás azért mégis nehézséggel járt, mivel a fecskendők víztömlői bafagytak. Ez alkalommal is bebizonyult Markovszky Sándor tüzoltó főparancsnok azon javaslata foganatosításának szükségére, hogy a Ung folyó és a csatorna mellett egy-egy állandó vízszivattyú és vízgyűjtő szerkezet felállíttassék, melyből a víz oly erővel hatolna át a víztömlőkön át a veszély helyére, hogy szivattyuzás közben a tömlők befagyása ki van zárva. Ellenben most a tagyás folytán a tömlőkkel dolgozni alig lehetett, sőt azok a fagy által összerongálódnak. A tűzkár lényegtelen.

— **Szatmárvármegye kettéosztása** A nagykarolyi pénzügyigazgatósági épület bérelte a jövő évben lejárván, mivel a pénzügyminiszterium részéről rendeltetésnek meg nem felelőnek lesz nyilvánítva, szükségére merül fel annak, hogy a város egy új, a kívánalomnak megfelelő pénzügyi palotát építsen, melylyel szemben a város magát minimális 25 éves bérlettel chajtja biztosítani. A megindult tárgyalások folyamán, mint értesülünk, Wekerle miniszterelnök oly értelmű kijelentést tett, hogy az e tárgyban végleges elhatározását csak a küszöbön levő megye kettéválasztás végleges rendezése esetén fogja érvényre juttatni. — E hirt egy satmári lapból vettük át s fentartással közöljük.

— **Gyilkosság.** A beretói cigányok nem régen voltak csak nagy bajban, amikor, erős volt ellenük a gyanu, hogy Traply Lajos töltésfelügyelőt ökl tették el láb alól. Abban az időben erős vizsgálat is volt, ellenük, de semmit sem sikerült rájuk bizonyítani, E hó 13-án egymással verekvé, egyik társukat ug vágták, fejbe egy vasvillával, hogy egy ága a vasvillának letört s agyvelejebe találtak meg a b ncló orvosok azonkívül kezét-lábát összetörték. A gyilkosok meg sem kísérelték a szökést, nyugodtan várták be a csendőröket, kik átadták őket az igazságszolgáltatásnak, hol szörnyű tettükért bizonynyal elveszik a méltó büntetést.

— **Késelő amazon.** Jancsik János munkácsi napszámos lakásán a minap éjszaka nagy ribiló volt. A nagy láрма és jajveszékésre fölébredtek a szomszédok és hirtül adták a rendőrségnek a kedélyes házastársak botránnyát. Jacsik, a férj történetesen elaludt, mialatt az asszony hazulról elsompolygott valamerre. Mikor visszatért, a férj fölé' redt és iszonyu haragra lobbant az asszony távol léte miatt. A menyecske azonban, a ki mögött meglehetősen viharos mult áll, nem hagyta simán a dolgot. Neki rontott férjének és a kezégyébe eső konyhakéssel meg akarta szurni. A helyzet rövidesen annyira válságosra fordult, hogy az asszony haragjától, de főleg a kés elől kénytelen volt a férj elmenekülni. A helyszínén megjelent rendőrök a közben visszatért férjet vették pártfogásukba és bekisérték. A házastársak, háborúságának előrelátható befejezése valószínűleg béke lesz, így a dolog nem kerül a bíróság elé.

— **Határozás.** A következő gyszje lentést kaptuk: „Ludányi és csomai Bay György ugy saját és neje kölcsel Kende Pálma, gyermekei Gabrielle, Louise és György valamint testvére Gabrielle s ennek férje báji Patay András Beregvármegye főispánja és gyermekei Erzsébet, László és Gabrielle, a megboldogult testvérei: vásárosnaményi és nagylónyai Lónyai Gabrielle s özv. gróf Pálffy Daun Lipótné szül. vásárosnaményi és

nagylányai Lónyai Olga és a nagyszámu kiterjedt rokonság nevében fájdalomtól megtört szívvel tudatja, hogy feledhetetlen édes anyjok, nagyanyjuk, anyósuk, testvérök és rokonuk özv. ludányi és esomai Bay Györgyné szül. vásárosnaményi és nagylányai Lónyai Louise f. évi november hó 18-án d. e. 11 órakor rövid szenvedés után, élete 76-ik, özvegyiségének 23 ik esztendejében elszenderült. Drága halottunk földi maradványa f. hó 20-án (pénteken) d. u. 1 órakor fog a surányi ref. templomban levő családi sírboltban a ref. egyház szertartása szerint örök nyugalomra helyeztetni. Áldás emlékére. Főispánunk és neje gyászában mély részvétünkkel mi is osztozunk s nem akarunk hiányozni azok sorából, a kik szívből jövő részvétüket eme nagy csapás alkalmával kifejezik.

— **Vármegyei aktalopás.** Bizonyára visszaemlékeznek olvasóink, arra a budapesti dedektív invázióra, melyben a vármegye területe részesült abból az a kalomból, hogy az alispáni hivatalból kivándorlási kihágási iratok veszték el. Ezek a dedektív urak saját enjüknök oly fontosságot tulajdonítottak, a nyomozat adatait annyira felfújták, hogy a közönség méltán izgalommal várta a fejleményeket, annál is inkább, mert számos letartóztatásokat eszközöltek. Ezen bűntényben f. hó 21-én volt a kifogási tárgyalás a kir. törvényszék mint vádtanácsnál, hol a szenzációsan ígérkezett bűntény nagyon, de nagyon összezugorodott úgy, hogy a független kir. bíróság az összes vádlottakat szabadlábra helyezte, sőt Stern Jankel és Fuhrman Miklós ellen még az eljárást is beszüntette. A megtartandó főtárgyalás azért ígérkezik érdekesnek, mert ki fog derülni, hogy a budapesti dedektívek az agent provocateur szerepét játszották, hogy eredményei számolhassanak be.

— **Beküldetett.** A közelgő városi tisztújítás alkalmából a városi tiszt ügyészi állásra a mint a jelek mutatják Toldy Ignác ügyvéd ur is pályázik. Nekem ugyan semmi közöm ehhez, mert felőlem az üresedésben levő szepesi püspökséget is elnyerheti, de nem tartom ildomosnak, hogy egy 19 év óta tisztességgel és becsülettel betöltött állásból valakit kitorjanak. Jogosan kérdezi mindenki, hogy tulajdonképpen mi kifogás van Varga Lőrinc ellen, aki szó szoros értelmében korrekt gentleman, miért is csak a közvéleménynek adok kifejezést, midőn azt a kapaszkodást nem tartom helyesnek. Toldy Ignác ur valószínűleg csak beszéltetni akar magáról, mert a városnál, a vármegyénél már többször próbált szerencsét, de igen bölcsen mind annyiszor visszalépett. Ha most is ez a szándéka, a sportnak ez is egy neme, melyet senki sem irigyel tőle, de a kilincseléssel hagyjon fel, mert a hatalmasoknál kiereszkolt kegy bizony még nem jogcim ahoz, hogy városi ügyész lehessen. (Egy választó.)

— **Drágul a patika.** Mindnyájan tudjuk, hogy a szeszadó törvény életbelépte folytán a szesz ára felemelkedett. Ez a körülmény most arra indította a belügyminisztert, hogy azoknak a gyógyszereknek árát, melyekben bármint alakban szesz van — felemelje. A módosított gyógyszerárszabvány most közöltetett az orvosokkal és gyógyszerészekkel.

— **Rotschild és a határrendőr.** A határrendőrségnek tulbuzgósága miatt már nem egyszer volt kellemetlenség. Az egyik közeg egy idegen urnál gyanus körülménynek találta azt, hogy vastag arany lánc csüngött az órájáról és pezsgőt ivott az ebédjéhez, Körösmezőn, az állomáson ivott pezsgőt. Amikor befizette az illető ur az étkezést, odament hozzá egy határrendőr tiszt és igazolásra szólította fel — Hogy hívják? — kérdezte erős hangon.

— Rotschild vagyok — felelte a megszólított készségesen.

— Azt mindenki mondhatja kérem.

— Talán mégse mindenki, felelte tréfásan az idegen és miután tényleg beigazolta, hogy ő mondhatja, nagy bocsánat kérés közben beszélt. A körösmezőiek ámulva néztek a vonat után. Ott utazott egy Rotschild söt. báró, söt bankár.

— **Postatizshelyettesek.** Tavasszal a postán egy fokkal megszaporodik a hivatali létra. A kereskedelmi miniszter új rangot és új hivatali kreál, mely átmenet lesz a postatizsi állás között. Az új rangsorozatizshelyetteseknek fogják titulatni. A kereskedelmi miniszter száz tiszthelyetteset fog kinevezni a postához tavasszal. Tiszthelyettesek a tanfolyamot végzett és vizsgát tett gyakornokok lesznek, akik ebben az állásban várják meg, míg tiszt rangra emelik őket. A tiszthelyettes a XI. fizetési osztályba fog tartozni és még nem végleges, hanem csak ideiglenes tisztviselő lesz. A postánál szaporítják még a személyzetet 10 számtiszt, 16 segédhivatali tisztviselő, 40 segédtsiszt és ellenőr, 100 kezelő és 199 szolga kinevezése is.

— **Vakmerő gyerkőc.** A munkácsi borbély műhelyeknek is meg volt e héten a magok csendzavaró szenzációja. Fialka J. fodrász termében ugyanis a főnök távollétében Bányai Zsigmond segéd valami csekélységért fölpofozta az inast, Margitai Józsit. Erre aztán a merész 10 éves inasgyerek felkapta a leghatalmasabb nyíráló eszközt és oldalba szurta a segédet. Bányait bevitték a közkórházba, az inast pedig — aki nem akarja elismerni a segéd ur tekintélyét — ajánlatos volna javítóintézetbe küldeni.

Csenevész gyermekek

gyorsan egészségesekké válnak, ha a SCOTT-féle Emulsiót szedik. A javulás már az első adag használata után észlelhető.

A SCOTT-féle Emulsió

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt — kérjük figyelembe venni.

oly édes mint a tejszín és a beteg szívesen veszi be és megemésztí még akkor is, ha a telyet visszautasítja. Köztudomásu, hogy az orvosok az egész világon legmelegbben ajánlják a

SCOTT-féle Emulsiót.

Egy eredeti üveg ára 2 K 50 fill.

Kapható minden gyógyszerárban.

— **Mert bekisér a csendőr . . .** A szatmári kir. törvényszéknél a minap volt a gyermeknap, ahogyan a törvényszéknél nevezik. Ott állott a gyermekbíró előtt néhány szerencsétlen gyermek, hogy meghallgassák a bíróság atyai intését, de elvegyék a törvény intenciójának, szellemének megfelelő büntetésüket is.

Mikor a bíróság — a többi közt — egy kamaszosodó fiúval végeznék a tárgyat, a vezető bíró atyai szeretetének melegével fordul hozzá és körülbelül így beszél:

— Lásd fiam, te tanultad a szülei háznál, tanultad az iskolában, hogy amit tettél: az bűn. Attól őrizkedned kell, mert megver az Isten, aki mindent lát, tud és hall. Ne tégy tehát többé soha ilyet, mert nem csak a jó Isten keze fog utóérni, de szomorúságot szeresz szüleidnek és szegényére leszesz a faludnak is. Ugy-e nem fogsz többet ilyet tenni?

— Nem!

— Es miért nem fogsz ilyet tenni?

— Mert bekisér a csendőr — felelte a fiú egész közvetlenséggel.

x **Mindennek az idő** a legalaposabb próbája, különösen áll ez a gyógyszerekre nézve. Ha mérlegeljük, hogy a „Scott-féle Emulsió” 30 évnél hosszabb próbát állott ki, úgy tényleges jószágáról bizony meg lehetünk győződve. A „Scott-féle Emulsió” főleg csukamájolajból áll. Ezt azonban teljesen jó ízű és mindenkinél könnyen emészthető formában nyújtja. A „Scott-féle Emulsió” minden gyógyszerárban raktáron van.

x **Farkas Mór fogspeciálista** Beregszászon, Árpád-u. 9. Található egész nap.

— **Urkocsisok figyelmébe!** Legfinomabb acél és nád ostornyél egyes és ketős fogathoz, valamint szerszámhoz való kenőcs, lakk, festék, nyereg-zsappan, kocsimosó kefe, lókefe, szarvas bőr, kocsimosó szivacs legjutányosabban **Williger Herman** fűszer és csemege üzletében Boeskey-utca aphasók.

Meghívó.

A beregszászi korcsolyázó egyesület folyó évi

rendes közgyűlését

november 29-re egybehívjuk, s felkérjük az egyesület tagjait, hogy folyó hó 29-én a kaszinó nagytermében d. e. 11 órakor megtartandó közgyűlésre megjelenni sziveskedjenek.

Beregszász, 1908. november 15.

Dr. Füzesséry Géza titkár. **Nemes József** elnök.

Tárgysorozati

1. A múlt évi számadások megvizsgálása.

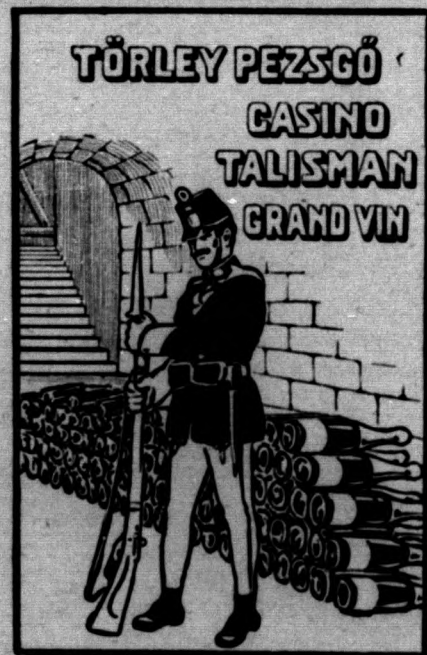
2. A tagsági díjak megállapítása.

3. A tisztikar lemondása és az új választások megejtése.

4. A jégpályának villamos világitással való berendezése.

5. Esetleges indítványok.

Belépések bejelenthetők a közgyűlés napjáig Linner Jenő dr. és Füzesséry Géza dr. egyleti tisztviselőknél, s a közgyűlés napján az egyesület elnökségénél. Az újonnan belépett tagok a nov. 29-iki közgyűlésen már gyakorolhatják tagsági jogaikat.

CSARNOK.

bevé.

Irta: Frida.

Semmikép sem akartam írni magának Lajos, azt gondoltam könnyebb lesz magának is, nekem is, ha nem adom okát, csak egyszerűen és a legrövidebb módon szakítok. Hgoy most mégis irok, azt nem azért teszem, hogy védjem elhatározásomat, hanem a maga lelkiismeretén akarok könnyíteni és amint hiszem, vannak önvádjai, azokat akarom eloszlatni.

Maga nem hibás édes Lajos, korrekt volt mindig, figyelmes, kedves és végtelenül jó és felül áll azon a mértéken, hogy abba a gyanuba jöhetnék: meguntam, kiábrándultam.

Istenem! nem tudom, meg tudom-e értetni magamat, de mielőtt elmondom mi vitt rá a lemondásra, az a vágyam: tisztázni magát önönmaga előtt. Hallottam, milyen komor hangulatban van és mert engemet ismer annyira, hogy tudja nem valami asszonyi szeszély, valami hirtelen bolondos elhatározás mátkaságunk felbontása, magát vádolja és keresi a bűnt, mit elkövetett egyre. — Mint mondtam azt akarom, hogy a maga egyenes jó szívet, mindenen felül álló, nemes lelkét ne nyomja önvád.

Nem tudom montam e már, de ha még nem, most elmondom. Végtelenül szerettem magát Lajos, úgy szerettem, ahogyan asszony szeretett valaha. Érti Lajos, asszony, nem leány, a leányok csak szerelmesek, de szeretni, nemcsak a szívünkkel, az egész lelkünkkel, szenvedve, kinlódva csak az asszony tud.

Olyan magasan, olyan dicsben áll áll előttem Lajos, hogy, hogy — — hát mit mondjak még, lemondok magáról, a boldogságról, özvegy maradok És hogy mindvégig az maradok, azt soraimból meg fogja érteni.

És most hát álljon itt a magyarázat:

Emlékszik, mikor kicsi fiam a mult hónapban súlyos beteg volt, én ápolva őt napokon éjeken át, elfáradva, kimérülve az izgalmaktól, olyan kedvetlen, kétségbeesett napokat töltöttem. Maga is ápoit Lajos, láttam az arcán, aggódik szintén, sokszor föléje hajolt és úgy hogy senki ne lássa hányszor csókolta a beteget; hiszen tudom, nagyon szereti kis fiamat és mégis, mégis . . . a hetedik, vagy nyolczadik napon a kis fiam betegszobája melletti kis szalonomban — emlékszik? — megunta az én szomorú arcomat, egyszer csak olyan végtelen türelmetlen arccal arra intett, ne legyek olyan fád.

Szerelmünk óta akkor néztem magára először idegenül és számot sem tudtam adni magamnak a hirtelen támadt érzelemről, úgy is éreztem, olyan idegenül.

És ez a fal, mely bennünket szétválaszt, a fiam, a gyermekem!

Nem tudom megérti-e, hogy ez nem vád maga ellen, a leggyengédebb, a legjobb gondozója lett volna kis fiamnak, hisz

nagyon szereti őt. Kényeztette, becézte, nevelte volna, de a szívében, — ez a gyermek a más gyermeke — a szülői érzést sohasem keltette volna fel. Lássá édes ez az érthetetlen szeretet, amely csak bennem élt volna, ez a nem közös érzélem sok szenvedést szerezett volna nekünk. És én menekszem előle. Ha az Isten büntetni fog, ha nem tudok felejteni, megnyugodni, átölelem a fiamat és ez majd megvigasztal.

Szeretném, ha elértem volna a célokat és meggyőztem volna azzal, hogy maga nem oka semminek. Én sem, csak későn hittem el, amit annyiszor hallottam, hogy a természet törvénye alól nincs felmentés.

Ha majd gyermeke lesz, meg fog engem érteni Lajos, ha majd érzi azt a melegséget, melyet a tulajdon gyermekünk önt belénk, ha majd érzi ezt megpezdülni a szívében, a lelkében és a vérében, ha majd átszenvedi az aggodást, a téptést a léptei nyomán, ha átérzi a szívének dagadását, a reményt, mit a gögicsélése támaszt bennünk, akkor meg fog érteni és akkor megbocsájt nekem.

Tisztelettel adom a n. é. közönség b. tudomására, hogy a Goldstein és Friedländer fakeskedő cégből kiváltam és a

Közgazdasági bank által helyben felállított faraktár intézését vállaltam el, ahol a nagyérdemű közönség faszükségletét a legnagyobb pontossággal szolgálhatom ki. Tisztelettel:
Friedländer Miksa.

Olcsó fa eladás.

A gáti erdőben termelt fa kapható Beregszászban a Friedländer-féle udvar (Bocskay utca 72. szám) erdei ölenként házhoz szállítva:

Gyertyánfa hasab 32 K

„ gömbölyü 28 „

Tölgyfa hasab 28 „

„ gömbölyü 24 „

Még azokat is, akik éveken át más használtak, meghódította a valódi

ERŐ

SÓSBORSZESZ,

mert mindazt egyesíti magában, amit egy igazán jó és hatásos háziszertől várni lehet.

Öre az egészségnek, fertőtleníti, erősít és edzi az izmokat, fájdalomcsillapító. Páratlan mint szájvíz, haj- és bőrápolószert.

Szükséges minden háztartásban. Kapható mindenütt 30 fill., 40 fill., 1 é. 2 koronás üvegekben.

Postán 10 kis üveget 3 koronáért küld utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése után

Kosmos labororium Győr.

Kapható mindenütt.

Főraktár Beregszászban:

Hausmann Ch. és Fianál.

HIRDETÉSEK

jutányos árban

felvételnek

Engel Jenő könyv- és papirkereskedésében

A dr. Schmidt G. főtörzsorvos és physikus által feltalált híres

f ü l o l a j

megszünteti gyorsan és alaposan időközi sükettséget, fulladást, fulzugást és nagyothallást még idült esetekben is. Kapható a 2 frt. palackban használati utasítással

Grósz Nagy Ferencz, gyógyszerész, Debreczen
Kossuth-utca 8. szám

„ANGYAL” gyöngyvirág-crém.

Hozzávaló szappan ára 1 korona.

Szeplőt, májfeltot

es mindennemű arctisztatlanságot pár nap alatt eltüntet az

„ANGYAL” GYÖNGYVIRÁG-CRÉME

a bőrnek fehér, üde szint kölcsönöz.

Kapható: **Reichard Jenő**

„Angyal” gyöngyvirág-crém-szertára. Beregszász (Bocskay-utca.)

„ANGYAL” gyöngyvirág-crém.

Gyöngyvirág hölgypor ára 1 kor.

KINCSET TALÁLT A GAZDA

a kőbányai

száritott hizósértéstrágyában.

Minden gazdasági növénynél, de különösen

a szőlőben 100% terméstöbbletet

biztosít. Kérjen saját érdekében mielőbb közelebbi ismertetést, számlát és hiteles szakvéleményt, árajánlatot, melyekkel szívesen szolgál a:

BUDAPEST-KŐBÁNYAI TRÁGYASZÁRÍTÓGYÁR
Bosányi, Schietrumpl és Társa.

